

[Bernhard Baunsgaard]

den ordning, man har i England, hvor det er et uafhængigt organ, der afgør endeligt, om man kan få fri proces. Jeg tror, det bedste ville være, om den endelige afgørelse af spørgsmålet om fri proces blev henlagt til et særligt organ, og det vil jeg gerne bringe frem i diskussionen, idet jeg håber, vi kan tage det op under behandlingen i retsudvalget.

Brusvang (CD):

Hvad angår forslaget til folketingsbeslutning om forbedring af adgangen til retshjælp m.v., kan jeg på centrum-demokraternes vegne i alt væsentligt give tilslutning til de synspunkter, som justitsministeren allerede har fremført i sagen. Vi er jo nok et flertal af partier, der kan være enige i det sigte, at befolkningen skal have den bedst mulige retshjælp, men da den retshjælp, der ydes allerede nu, er forbundet med ganske betydelige udgifter, og da en gennemførelse af forslaget i alle dets punkter ville betyde en overordentlig stor forøgelse af udgifterne på dette område, siger det næsten sig selv, at der ikke er mulighed for dette i den nuværende økonomiske situation.

Når man læser redegørelsen i bemærkningerne og de bilag, der er knyttet hertil, må man nok medgive forslagsstillerne, at der på det omhandlede område kan være behov for en ajourføring, en modernisering og en omlægning på forskellig vis, og det vil vi også meget gerne medvirke til.

Et synspunkt, der blev fremhævet af justitsministeren, vil jeg gerne understrege her, og det er det, at vi nødig skulle gennemføre foranstaltninger, der blev til skade for den officialmaksime, som gælder i spørgsmålet om den offentlige administrations hjælp over for befolkningen. Hvis man laver foranstaltninger, der fører til, at befolkningen, ansøgere og parter, over for det offentlige kommer til at stå som modparter, tror jeg, man gør de pågældende en bjørnetjeneste. Der er i dette land en lang og vigtig tradition for, at man kan have tillid til det offentlige, og at man i meget vidt omfang kan få netop det offentlige til at vejlede i de spørgsmål, som man skal have det offentliges bistand til, og dette system vil vi gerne bevare.

Når justitsministeren til sidst peger på, at det rigtige må være, at forslaget sendes til

retshjælpsudvalget til videre behandling dér, er det et forslag, jeg kan tilslutte mig.

Lenger (VS):

Det er jo et forslag med mange enkeltheder, hvoraf jeg kun vil trække nogle få frem, og så vil hr. Leif Hermann uden tvivl som ordfører for forslagsstillerne gå mere systematisk til værks.

Forslaget drejer sig jo om det princip, at retssystemet ikke er mere værd, end pengningen rækker til, og det kompenserer det offentlige så for ved at give gratis og risikofri adgang til at anvende systemet under visse nærmere bestemte forhold. Det, som vi så diskuterer, er, under hvilke forhold det er, man vil give adgang til denne gratis og risikofri anvendelse af systemet.

For os at se er det indlysende, at grænserne må forhøjes, fordi færre og færre, som prisudviklingen og lønudviklingen har været, har mulighed for at bruge det tilbud, som ligger i retshjælpsordningerne. Det er også indlysende for os, at der må være en automatik, sådan at vi fremover hindrer, at der kommer et tilsvarende efterslæb.

Det giver mig anledning til at sige, at jeg synes, hr. Hagen Hagensen gav en anskuel-sesundervisning i, hvor langt retssikkerhedsbegrebet rækker, når det kommer til stykket, for hvad var hr. Hagen Hagensens begrundelse for fra denne talerstol at argumentere for, at man i stedet burde nedsætte grænserne? Jo, det var de økonomiske forhold. Jeg synes, det er meget betænkeligt lige præcis på dette område, der er så centralt for muligheden for at bruge retssystemet, at anvende det argument, at det er økonomiske forhold, der afgør, i hvilket omfang de mindrebemidlede kan få lov at bruge det. Det vil jo sige, at i en situation, hvor der af en eller anden udefra kommende årsag er specielt meget efterspørgsel efter disse ordninger, vil man begrænse muligheden for en del af denne gruppe. Det vil sige, at den enkeltes mulighed for at bruge retssystemet og de ordninger, der er tale om her, er afhængig af, hvor mange andre ansøgere der er. Jeg synes, det er meget betænkeligt at gøre det til et spørgsmål om økonomi og dermed afhængigt af en hel række andre forhold.

Princippet om en forsikring mod modpartens omkostninger, som også er med i forsla-